

Amerika Harbe Girecek mi?

İşin Doğrusu
Amerika Bir Bakıma Harbe Girmiştir

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Yarını hesap ederken, hepimizin dilimize mutlaka şu sual gelir:

— Acaba Amerika harbe girecek mi?

Sayırsız zenginlik kaynakları, her türlü ham maddeleri, geniş sanayii, yüz kırk milyon gurbüz, atılğan nüfusu olan bir memleket... Ayrıntı kabarırsa neler yapabileceğini, giriştiği her mücadelede göstermiştir. Böyle bir memleketin harbe girip girmemesi, teraziye elbette şu veya bu tarafa meylettirebilecek bir âmilirdir.

«Amerika harbe girecek mi?» sualine cevap ararken, pek az insanlar, hakikati olduğu gibi görmeğe çalışırlar. Çoğumuzun rehberi, kendi arzu ve ümitlerimizdir. Amerikanın harbe girmesini isteyen tarafta isek, bunu şüphesiz gösterecek kırk delil buluruz. Aksi tarafta isek yine arzu ve ümidimize göre delil keşfetmekte zahmet çekmeyiz.

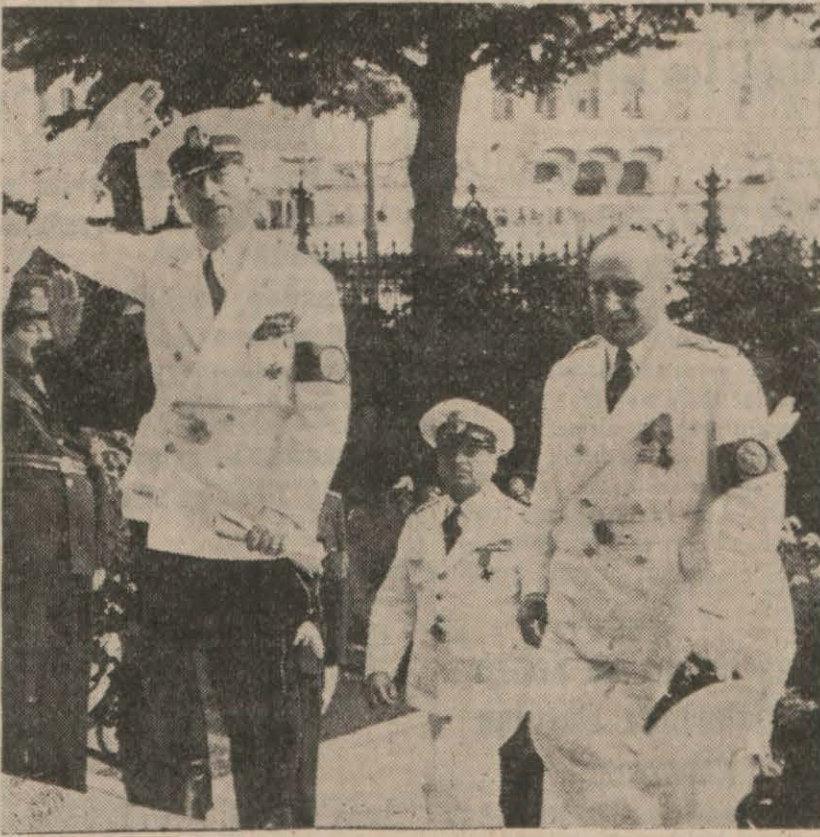
İşin doğrusu şu: Bir bakıma Amerika harbe girmiştir. Bütün sevgisi ve alakası iki taraftan biri üstünde toplanmıştır. Ancak sözde bitafrtır. İngiltereye elinden gelen her yardımı yapıyor. Elli torpido muhribi verileceği hakkında gerçekleşen haber bunun en açık misalidir. İngiliz hava kuvvetlerinde Amerikan yardımının mühim bir tesiri vardır. Sonra Kanada, İngiltere için geniş bir malzeme ikmal sahası ve tayyareci yetiştirme meydana halini almıştır. Kanada siyasi bakımdan Büyük Britanya İmparatorluğunun bir parçasıdır. Fakat hakikatte her mâna ile Amerikanın bir kısmıdır. Burada sermaye, sanayiye Amerikandır. Kanada her sahada Amerikanın arkasından gider. Mektebi, gazetesi tipki Amerikan nümunelerine göredir. Parası dolardır. Kanadada kurulan harp sanayii de, kitaba uylan mak suret ile gören maskeli Amerika sanayiinden başka bir şey değildir.

Sonra şurası var ki Amerika Büyük Okyanusta mühim bir bekiç rolü oynamaktadır. Büyük Britanya ile Holandanın arası ve Okyanusadaki geniş arazi ve Japon tecavüzünden koruyan kuvvet, Amerika donanmasından başka bir şey değildir. Yoksa ne bu arazi, ne de Avustralya ve Yeni Zelând, silah bakımından bir Japon tecavüzüne mukavemet edemez. Çinde yıpranan Japonya, Amerika ile mücadele için kolay kolay göze alamıyor. Böylece de Amerika, İngilterenin Asya tarafından arkasını korumuş oluyor.

Amerika maddi ve manevi yardımın bu şekil ve derecesinden ileri giderek acaba harbe resmen ve fiilen de girer mi?

Pek çokları Amerikanın bu noktada zaten bir karara varmış olduğunu, yalnız bu sene seçimi senesi olduğu için bunun neticesine kadar tatbikatı geciktirmek lazım geldiğini zannederler. Amerikada bir intihap senesinde mühim ve esaslı kararların daima havada bırakıldığı doğrudur. Bununla beraber intihap vaziyeti halindedir edilmez, iş başındaki hükümetin (yani yine Roosevelt'in, çünkü Cümhurbaşliğinde kalacağı muhakkak sayılabilir) derhal harbe karar verdiğini zannetmek yanlıştır.

Amerika, İngiliz davasını candan benimsemiş olmakla beraber orada fiilen harbe karışmayı isteyenler azlık halindedir. Harbe girmeye karşı duran çokluğun fikri şudur: «Biz harbe hazır değiliz. Kendimiz de tecavüz maruz kalabileceğimiz için evvelâ kendi hazırlığımızı tamamlamalıyız. Sonra harbe girmekten maksat ne? Hürriyeti ve demokrasiyi diktatörlük ve istibdat sistemlerine karşı korumak değil mi? Biz harbe girecek, harbi bir elden ve iyi idare etmek zaruretiyle ister istemez diktatörlük ve istibdat sistemini tatbik etmeğe mecbur kalacağız. Yani Avrupalının hürriyeti» (Devamı: Sa. 4 Sü. 5 te).

Romanya Kralı, istifa eden Başvekil Gigurtu ile birlikte

Romanya Kabinesi İstifa Etti

Kral Sarayına Karşı Tabanca İle Ateş Etiler

Rumen Hariciye Nazırı Sinir Buhranına Uğradı

Bükreşte Yer Yer Hâdiseler

Bükreş, 4 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

3 Eylül akşamı, intizamı ihlâl edecek tarzda vukua gelen bazı hareket hakkında şu tafsillat verilmektedir:

Askeri üniformayı taşıyan pek genç bazı adamlardan mürekkep bir grup, Bükreşe yakın bir mesafede bulunan radyo istasyonuna girerek kendilerinin muhafız kataatını takviye için gönderildiklerini söylemişlerdir.

Bu grup, radyo makinelerinde ehemmiyetsiz bazı hasarat yapmıştı.

Aynı zamanda telefon santralında yine bazı genç adamlardan mürekkep diğer bir grup tarafından da buna mümasil bir teşebbüste bulunulmuştur.

Diğer taraftan bir şahıs kral sarayını önünde nümayişkâr surette birçoğ tabanca atmıştır.

Yukarıdaki hâdiselere iştirak edenler kâmilten tevkif edilmişlerdir. Buna benzer ve neticesiz bazı hâdiseler de Braşov ve Köstence'de yapılmış ve müşebbihleri hemen tevkif edilmiştir. Tahkikat devam etmektedir.

Bükreş, 4 (A.A.) — D. N. B.:

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 6 da)

Hitler'in Nutku

Almanyaharbe Beş Sene İçin Hazırlanmıştır

İngiltere, Henüz Diğer Mağlûpların Âkıbetine Uğramadı İse Bunu Coğrafi Vaziyetine Borçludur

Berlin, 4 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Führer, 1940 - 1941 kışı yardımı eserini açarken, söylediği nutka şöyle başlamıştır:

«Harbin ilk senesi bitmiştir. Bu birinci senenin muvaffakiyetlerinin misli yoktur. Bu harbin birinci senesi, 1914 harbinin birinci senesi ile mukayese edilemez. Çünkü 1914 harbinin ilk senesinde, fevkalbece cesaretle ve muazzam fedakârlıklara rağmen, kat'i hal sureti değil, ancak kısmi neticeler alınmıştır.»

Führer, bundan sonra, Alman kuvvetleri işgalinde bulunan muazzam coğrafi sahayı hatırlatmış ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Birçok muhasımlar, ortadan kaldırılmıştır. Eğer İngiltere henüz aynı âkıbete uğramadı ise, bu, ancak iyi coğrafi vaziyeti ve kaçmaktaki fevkalde mahareti sayesinde. Eğer İngiliz politikacıları inandırmak istiyorlar ki, İngiliz ordusu, gemini çığneyen azlı bir at gibi, nihayet düşmanın üzerine atılmak arzusu ile yanmaktadır. Halbuki hiç böyle değildir. İngilizler bize pek yakın buluyorlarmı. Bu arzularını mümkün tatmin edebilirlerdi. Fakat kendiliklerinden çekildiler. Ve kendilerine, bu ricatları büyük muzaferiyetler diye tesmiye etmek tesellisi kaldı.

Halen Alman kitalarının işgali (Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

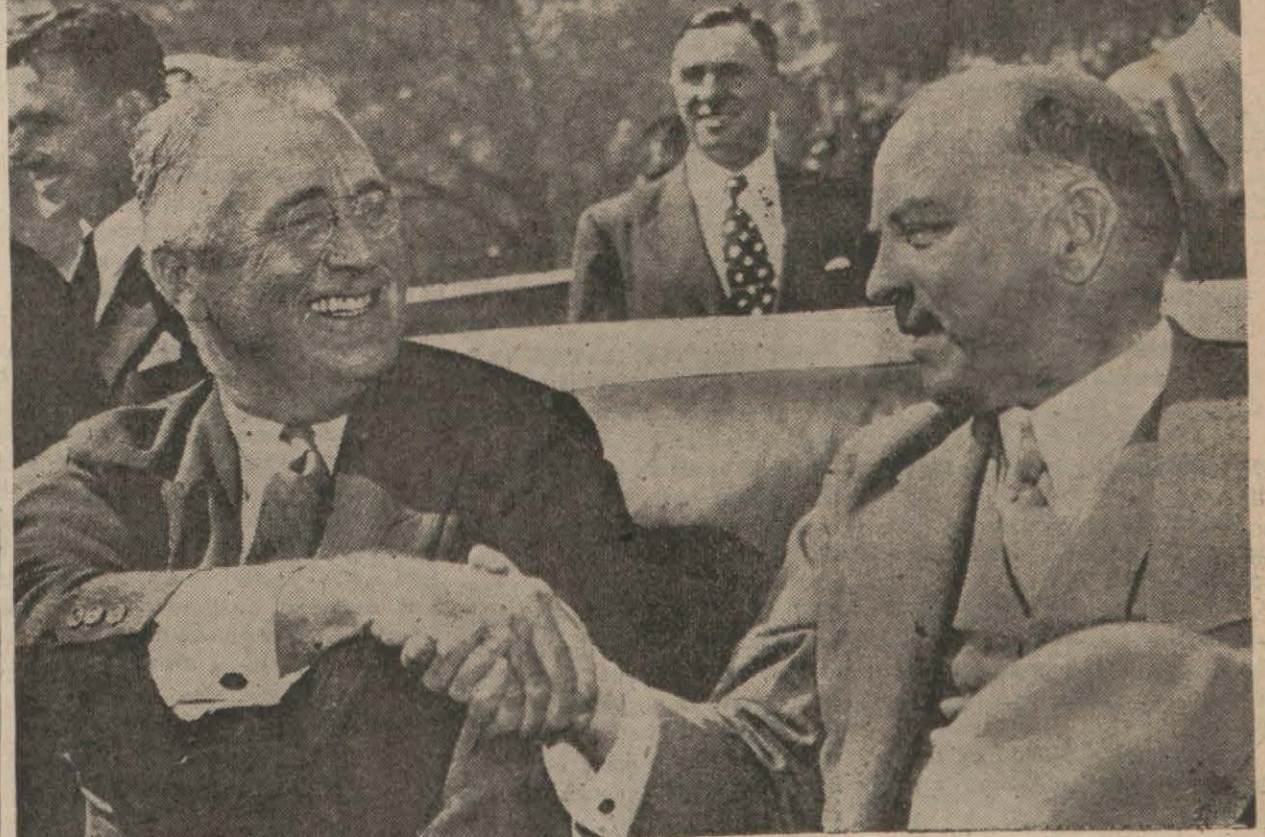
(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 1 de)

Roosevelt'in Kanada Başvekil Mackenzi King ile beraber alınmış bir resmi

Buğday Stokumuz İki Seneye Kâfidir

Fakat İstanbula Sevkiyat Muntazam Yapılmadığı İçin Bazı Darlıklar Oluyor

Toprak mahsulleri ofisinin, muntazam bir şekilde buğday tevziatını yapamadığı iddiaları ileri sürülmektedir. Memleketin muhtelif mntakalarındaki depo ve silolarında iki senelik ihtiyaca tekabül edecek miktarda buğday bulunduğu halde bazı büyük şehirlere ve bu meyanda İstanbul, ihtiyacı ıcap ettirdiği miktarda ve devamlı şekilde buğday verilemediği görülmüştür. Hatta iki gün evvel bazı demirler işliyecek buğday bulamadıkları gibi bazı firmalar da pişirmek için un bulamamışlar ve bu yüzden de firmaların önlerinde fazla miktarda halk birikmiştir.

Meselâ, Üsküdar mürettep olan 210 çuval yerine 180 çuval buğday verildiği iddia edilmektedir ki, bu 3120 kilo ekmek etmektedir.

Moskoflu, Üsküdar çarşı boyu fırınlarında yapılan tahkikat neticesinde birkaç gündür böyle olduğu anlaşılmıştır.

Saat sekiz buçuk dokuzda halk firmalara tahacüm etmişlerdi. Belediye, bu işin halli için Dahiliye Vekâletine müracaat edecektir.

Buğday ve Un Pahalılığı Diğer taraftan buğday satışları hararetlenmiş, buğday mntakalarından getirilen yumuşak buğdayların (Devamı: Sa. 4 Sü. 7 de)

Liman İşletmesinde Tahkikat Yapılıyor

Münakalat Vekâletinin bir müfettişi vasıtasile devlet limanları işletme umum müdürlüğüne mütelaik bazı muameleleri tahkik ettirmektedir. Buncdan evvel de tefişe tâbi tutulmuş olan bu meselenin bu defa Münakalat Vekâleti tarafından sureti kat'iyede bitirileceği anlaşılmaktadır.

İkincisi, su suistimaline ait meselelerdir. Bu mesele de, mavna meselesi (Devamı: Sa. 4 Sü. 7 de)

diasıdır. Bu suistimalin birçok safahaları vardır. Bunların üzerinde ayrı ayrı teferrülatla çalışıldığı söylenmektedir. Bundan evvel de tefişe tâbi tutulmuş olan bu meselenin bu defa Münakalat Vekâleti tarafından sureti kat'iyede bitirileceği anlaşılmaktadır.

İkincisi, su suistimaline ait meselelerdir. Bu mesele de, mavna meselesi (Devamı: Sa. 4 Sü. 7 de)

Amerika, Muhripleri Derhal Verecek

İngiltere Amerikaya Teminat Verdi

Vaşington, 4 (A.A.) — Bahriye Nezaretinin bildirdiğine göre, İngiltereye teslim edilecek elli destroyerden sekiz tanesi Boston şehrinde. Bunların en geç cumaya kadar teslim muamelesi itam edilecektir. Gemiler şimdiki mürettebatlarıyla Kanadaya gönderilecekler ve orada İngiliz Bahriye mürettebatı tarafından teslim edileceklerdir.

Destroyerler muhasamata iştirak edebilecek bir halde teslim edileceklerdir.

Bahriye Nezaretinin mütalâasına göre, İngiltereye teslim edilecek bu destroyerlerin bugünkü kıymeti takriben 85 milyon dolardır.

Destroyerlerin ekserisinde, dört pusluk dört top, 12 torpil atma tüpü ve üç pusluk bir hava müdafaa topu mevcut bulunmaktadır. Bunların mürettebatının kısmi âzamesi İngiliz bahriyesince verilecek ise de, bazıların müttetik bahriye efradı ile mücehhez bulunması da muhtemeldir.

İngilterenin Amerikaya Teminatı

Vaşington, 4 (A.A.) — Reuter Ajansı bildiriyor:

Burada beyan edildiğine nazaran, Büyük Britanya, İngiliz adalarının etrafındaki sular donanma için dırlımlıyacak bir vaziyete dahi gelse, donanmayı hiçbir vakit teslim veya (Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

Usullerin Köleliği

Yalnız Usuller Değil Zihniyet de Değişmeli

Usullerin Köleliğine Karşı Açtığımız Münakaşe Sütununa Gelen Mektuplardan Hulâsalar

Ahmet Fevzi imzasile — Hak-

kınız var, usul köleliği çok kötü bir şeydir.

Asıl maksadı usule feda eden gidiş tamamilen değişmelidir. Faka kabahat yalnız usulde değildir. Memurlar, devlet menfaatini değil, halk menfaatini ölçü diye kabul ettikleri zaman pek çok işler düzelir. Halkın menfaatini korumak, devlet menfaatini korumak, en tesirli, en kestirme, en verimli yoludur.

Mehmet Münir Erbey imzasile — Başından bir radyo mace-

resi geçti. Anlatayım da bakınız: Burada bulunmadığım için geçen sene radyo taksitimi geç vermişim. Dönüşte yüzde yirmi cezasile ödedim ve mesele kapandı sandım. Meğer işin bir de cezaı tarafı varmış. Polisler arkama düştü. İfadelerim defalarla alındı. Sulh ceza mahkemesine bu yüzden aylardanberi gidip geliyorum. Dosyam günden güne şi-

yor. Ben radyo paramı geç verdim diye devletin çeşit çeşit daireleri oturmuşlar, kâğıtlar döldürmüşler, bunları her defasında evrak defterlerine geçirmişler. Bütün bunları doldurmanın bir fabrika maliyet usulile devlete kaç paraya mal olduğu hesap edilse yüzlerce tiralık bir yekûna varılır. Fazla olarak hâkimlerin, polis memurlarının faydalı işlere verecekleri zaman heba oluyor. Ben de her çağırışta isimden oluyorum. Davet saati daima on-

dur. Fakat saat ona; yirmi, otuz mahkeme konulduğu için bazan saatlerce bekliyorum. Devletin zamanına, bana, herkese yazık değil mi? Eğer radyo paralarını geç verenlerden yüzde yirmi ceza almak kâfi görülüyorsa yüzde otuz para cezasile tahsil edilsin. Fakat cezaı takibat diye vatandaşları bir hiç yüzünden aylarca süründürmek yazık değil mi?

İngilterenin Bir Senelik Siyasi Vaziyeti

Londra, 4 (A.A.) — Reuterin dip-

(Devamı: Sa. 4 Sü. 3 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 3 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 3 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 3 te)

(Devamı: Sa. 4 Sü. 3 te)

NOTLAR :

HASTANE YOLLARI

Fena tesadüf. Şehrin hastanelere varan bütün sokakları bozuk. Hele Beyoğlu hastanesine Alman hastanesinin bulunduğu Firuzaga, Siraservi ve civarı.

Gerçi hastanelerimizin yerleri iyi seçilmiş değildir. Fakat bu, yollarının da bozuk olmasına sebep teşkil etmez.

Araba ile giden sağları hasta edecek kadar bozuk olan bu caddelerden, hasta geçerken ne olur?

«Almanya İngiltereyi devirmek için son kuvvetlerini sarfediyor»

Almanya — Ha oynattım, ha oynatıyorum!

(Devamı: Sa. 4 Sü. 4 te)

